

SARA STORM

Mammanpojalle
morsian

 SAGA
EGMONT

SARA STORM

Mammanpojalle
morsian

 SAGA
EGMONT

Sara Storm

Mammanpojalle morsian

SAGA Egmont

Mammanpojalle morsian

Cover image: Shutterstock

Copyright © 2018, 2022 Sara Storm and SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728295953

1st ebook edition

Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

1. Tohtori Manninen

-- Katso nyt, mikä tönkyrä, Eija Mäkelä esitteli ja koputteli kipsin peittämää jalkaansa. - Aika vaivaista on elämä tämän kanssa. Luulisi, että lääketiede olisi kehittynyt vähän enemmän.

Elina laski teemukinsa pöydälle ja yritti pysyä kärryillä äitinsä ajatuksen juoksussa.

-- Mitä sinä tarkoitat lääketieteen kehittymisellä? hän ihmetteli.

-- No koko ajan kehitetään mitä mielikuvituksellisimpia uusia hoitoja, Eija selitti. - Toisen ihmisen kakkaa siirretään suolistosairauksia poteville, tehdään 3D-tulostimella elimiä ja mitä kaikkea. Vaan eipä ole osattu tehdä kipsiä, jonka kanssa saisi vapaasti liikkua. Vasta kahden viikon päästä saa varata puolella painolla jalalle!

-- Olsit tyytyväinen, ettei käynyt pahemmin, Elina huomautti. - Kaksi viikkoa menee hujauksessa. Minä hoidan sinulle kaupantavarat ja muut asiat. Sen kun paistattelet päivää takapihalla, luet kirjoja ja katsot elokuvia. Kyllä sinun kelpaa.

Äidin kasvot pysyivät happamina.

-- Projekt menee nyt pilalle, hän huokaisi.

-- Mikä projekti?

-- Olenhan minä sinulle kertonut vaikka kuinka monesti! 4H-yhdistyksen perinnekasvi-inventointi. Se oli jo loppusuoralla. Enää entisen Ruskolan säterin alue on inventoimatta. Parin päivän homma, ja nyt se jää tekemättä, Eija suri.

-- Et kai sinä nyt yksin sitä ollut tekemässä? Kai ne muut saavat sen hoidettua loppuun ilman sinuakin, Elina arveli.

-- Lapset vai? Onhan niillä oltava joku katsomassa perään, ja se joku olin minä. Kun minä saan taas kävely-luvan, on aivan liian myöhäistä. Kesäkasvien kukinta-aika on auttamatta ohi, Eija voivotteli maansa myyneenä, mutta sitten hänen kasvonsa yhtäkkiä kirkastuivat.

-- Mutta sinähän se olet lomalla koko kesän! hän huudahti riemastuneena.

-- No niin olen, ihan kuin kaikkina seitsemänä muunakin vuonna, jotka olen opettajan hommia tehnyt, Elina sanoi. - Ja sen vuoksi minä ehdinkin hyvin auttaa sinua, käyn kaupassa, siivoan ja --- Unohda kaupat ja siivoamiset, tämä on tärkeämpää, Eija keskeytti. - Sinun täytyy hoitaa tuo kasvikartoitus loppuun.

-- Minunko, Elina ähkäisi epämieluisasti yllättyneenä. - Mitä minä muka kasveista ymmärrän?

-- Täytyyhän luokanopettajan ymmärtää. Etkö sinä vie lapsia lainkaan luontoon?

-- Tietysti vien, mutta...

Eija oli jo tempaissut jostain esiin kaksi ajan patinoimaa, paksua kasvikirjaa, ja työnsi niitä Elinaa kohti.

-- Tunnistus tapahtuu näiden perinnekasvikirjojen avulla. Kyllä sinä selviät siitä ihan suitsait. Ja minä voin auttaa, jos tulee eteen hankalia tapauksia. Kasvit valokuvataan ja niiden paikat piirretään karttaan, tytöt osaavat jo tehdä sen. Elina, minä olisin kyllä niin iloinen, jos sinä hoitaisit tämän. Tämä on ollut nuorille kamalan antoisa projekti ja olisi sääli, jos se jäisi näin loppusuoralla kesken, äiti vetosi ja katsoa killitti Elinaa silmät suurina ja murheellisina.

Elina ei ollut lainkaan innostunut. Hän oli muutama viikko sitten laskenut kesälomalle joukon villejä kuudesluokkalaisia, joiden edesottamuksista ei ollut vielääkään toipunut. Huonolla tuurilla 4H-kerholaisissa olisi

mukana hänen entisiä oppilaitaan. Eikä hän sitä paitsi tykännyt pöpeliköistä. Niissä luurasi kaikenlaista inhottavaa: hyttysiä, käärmeitä, punkkeja, hirvikärpäsiä. Elina piti lyhyiksi leikatuista nurmikoista, joille saattoi levittää viltin ja pötkötellä lukemassa hyviä kirjoja.

-- Elina, miten on? Eija kyseli ja höysti sanojaan dramaattisella huokauksella. - Pelastatko sinä vanhan äitiparkasi kesän?

Elina nielaisi.

-- Tietenkin, hän kuuli sanovansa ja poimi tiiliskiven paksuisen kasvikirjan kiltisti käteensä. - Tuota. Onko mitään vinkkiä siitä, mitä minä niistä Ruskolan pusikoista erityisesti metsästä, vai kelpaako kaikki, mikä kukkii?

Eija oli yhtä hymyä ja nosti mukiaan.

-- Kaadapas meille lisää teetä, niin minä perehdytän sinut tähän oikein perusteellisesti. Saat huomata, miten kiinnostava projekti tämä on, hän hehkutti.

Elina täytti mukit pannusta ja yritti ajatella positiivisesti, vaikka oli vanhuuttaan kellastuneiden kasvikirjojen sijaan ajatellut tulevana päivinä perehtyä pariin vetävään uutuusromaniin. Äkkiäkös minä tämmöisen hoidan pois alta, hän päätti ja yritti keskittyä kuuntelemaan, kun hänen äitinsä aloitti luennon puista, pensaista, varvuista ja perennoista.

Eija oli jäänyt muutama vuosi sitten eläkkeelle kaupungin opetustoimen kansliasta, ja sen jälkeen hänestä oli tullut 4H-aktiivi. Tuon tuostakin hän poseerasi nuorison kanssa paikallislehdessä esittelemässä tuoreinta projektia. Oli lampaanhoitoa, rinkelien paistamista, punajuurten kasvatusta, matonkutomista ja ties mitä - kaikenlaista sellaista, mihin epäkäytännöllinen Elina ei ollut koskaan tuntenut vetoa. Eija oli koko Elinan lapsuusajan yrittänyt tyrkyttää ainokaiselleen käytännöllisiä, järkeviä harrastuksia, joista olisi ollut hyötyä myöhemmin elämässä.

Elina oli tyrmännyt ne kaikki. Hän oli sen sijaan käynyt balettitunneilla, rakentanut lasten arkkitehtikoulussa tulitikuista pienoismalleja ja nyyköttänyt huoneessaan nenä kiinni seikkailuromaaneissa.

Elina oli ollut tyytyväinen, että 4H-ohjaajana äiti sai vihdoinkin opastaa innokasta nuorisoa hyödyllisten harrastusten pariin. Itse hän oli luullut olevansa siltä kaikelta jo turvassa, mutta nyt hänen olisikin perehdyttävä Eijan mielestä niin ihmeelliseen ja kiehtovaan perinnekasvien maailmaan. On hankittava tarpeeksi pitkävärtiset saappaat, Elina suunnitteli ja huomasi missanneensa äitinsä selostuksen erilaisista orvokeista. No, netistähän kaikki tieto onneksi löytyisi, orvokit ja muut.

-- Tervetuloa vain. Minä olen Aino-Mari Lindberg, punatukkainen, pisamakasvoinen nainen esittäytyi hymyillen. – Voidaan kiertää yhdessä tämä alue, niin saatte käsityksen laajuudesta. Ja tämä meidän tonttihan on tosiaan vain puolikas tästä entisestä Ruskolan säterin puutarhasta. Loput alueesta on Konrad Mannisen tontilla.

Nainen viittasi selkänsä taakse, jossa vankan aidan takana häämötti vaalea, rapattu kartanorakennus. ”Ruskolan kartano” oli lukenut soikeassa kyltissä, joka oli kiinnitetty muhkeaan kivipylvääseen koristeellisen rautaportin pielessä. Elina oli yllättynyt sen nähdessään. Hän ei ollut tiennyt moisen kartanon olemassaolosta mitään.

-- Aivan, ja siellähän on sitten kartanon vanha päärakennuskin, hän sanoi ja viittoi mukaansa 4H-kerholaisia. Kasvikartoitusretkelle oli pitänyt Eijan mukaan tulla viisi tyttöä ja kaksi poikaa. Paikalle oli sovittuun aikaan ilmaantunut kolme tyttöä, jotka ikäistensä tyyliin olivat joka käännteessä näpertämässä älypuhelimiaan. Muut olivat lähteneet uimarannalle, koska oli niin lämmin päivä,

tytöt olivat raportoineet katkerina, kun Elina oli ihmetellyt vähäistä osanottoa.

-- Ei, siitä alkuperäisestä asuinkartanosta ei ole jäljellä enää yhtään mitään, Aino-Mari Lindberg korjasi. - Se ränsistyi ja purettiin jo yli sata vuotta sitten. Tuo Konrad Mannisen talo valmistui kaksi vuotta sitten.

-- Ai jaha, Elina hämmästyti ja vilkaisi uudelleen vaaleaa kartanoa. Tältä etäisyydeltä hän olisi helposti kuvitellut sen parin sadan vuoden ikäiseksi. - Hänkö siis rakennutti Ruskolan kartanon uudelleen?

Aino-Mari Lindberg hymyili jotenkin veikeästi ja puraisi huultaan kuin estääkseen itseään sanomasta ääneen, mitä todella ajatteli.

-- Ei oikeastaan. Ruskolan kartanon päärakennus on vanhoissa valokuvissa sellainen suorakaiteen muotoinen, aika vaatimattoman näköinen puupytinki. Konradin taloon on kyllä otettu mallia joistakin muista suomalaisista kartanorakennuksista. Hän vain haluaa käyttää tuota Ruskolan kartano -nimeä. Ja onhan tässä tosiaan tätä entistä kartanon puistoa olemassa meidän molempien tonteilla, että onhan siinä mielessä nimelle perusteetkin olemassa, hän selosti ja lähti kulkemaan rinnettä ylöspäin kiemurtelevaa hiekkatietä. Elina lähti seuraamaan naista, mutta joutui palaamaan takaisin hätistelemään nuorisoa, jotka näkivät ja kuulivat vain kännykkänsä.

-- Nyt ne puhelimet jo taskuihin, hän komensi. - Kohta alkaa kasvien inventointi.

Tytöt tottelivat jupisten. He eivät sentään olleet Elinan omia oppilaita, mutta tuttuja kasvoja välituntivalvonnasta kuitenkin. Elina kuuli selkäänsä takaa supatusta siitä, miten kohtuutonta oli joutua kesälomallakin sietämään opettajia. Hänen teki mielensä huomauttaa tytöille, että tilanne tuntui hänestä ainakin yhtä kohtuuttomalta. Hänkin olisi halunnut viettää lomaa oppilaista.

Aino-Mari Lindberg oli jäänyt odottelemaan heitä tasanteelle. Hän hengitti raskaasti ja pyyhkäisi tuskaisen näköisenä hikistä otsaansa.

-- On tämä vähän tämmöistä näillä helteillä, hän sanoi ja viittasi muhkeaa vatsaansa kohti. Oli kuin kukallisen hihattoman tunikan alle olisi työnnetty rantapallo.

-- Kauanko laskettuun aikaan on? Elina kysyi myötätuntoisesti.

-- Melkein kolme viikkoa pitäisi vielä jaksaa, nainen huokaisi. – En tajua, että miten voin olla näin iso, vaikka vain yksi tyyppi siellä pitäisi olla.

-- Kyllä me yksinkin pärjäämme, jos haluat mennä lepäämään, Elina ehdotti.

-- Ei, kyllähän minun liikkuakin pitää.

He kiersivät yhdessä tontin, jonka korkeimmalla kohdalla kohosi kaunis, pitsihuvilan tyylinen vaaleansininen puutalo.

-- Tämä on rakennettu sata vuotta sitten, sen jälkeen, kun kartanossa oli tulipalo, Aino-Mari Lindberg sanoi. – Kartanon väki muutti silloin tänne asumaan. Alueen kaikkein vanhimpia rakennuksia ovat saunat, meidän ja Mannisen. Ne ovat molemmat reilusti yli satavuotiaita. Konrad on siitä savusaunastaan oikein ylpeä, vaikkei sitä kai usein lämmitäkään, koska se on niin epäterveellistä.

-- Saunominenko? Elina hämmästyti.

-- Saunan lämmityksessä syntyvät pienhiukkaset.

Savusauna on kai niiden suhteen kaikkein pahin. Niin, tuolta meidän rannasta päin kuuluu sitten paukutusta ja kiroilua, älkää pelästykö sitä. Leo korjaa siellä saunan kattoa, Aino-Mari Lindberg sanoi ja pyyhkäisi taas otsaansa. – Nyt minä taidan mennä sisälle ja vähäksi aikaa pitkäkseni. On tullut vähän turvotusta jalkoihin. Te varmaan pärjäätte? Kulkekaa ihan vapaasti.

-- Kiitos, totta kai. Mene ihmeessä lepäämään, Elina kehotti. Hän oli oikeastaan hiukan tyytyväinen naisen

poistumisesta, vaikka tämä oli niin ystävällinen ollutkin. Hän ei halunnut liikoja todistajia sille, miten huonosti hänellä tämä homma oli hanskassa. Hän erotti voikukan puna-apilasta, mutta ei paljon muuta.

Kaksi tuntia ja aika monta kasvia myöhemmin tytöt näyttivät surkeaa naamaa. Löydetyt kasvit oli valokuvattu ja kirjattu ylös luetteloon sekä lisäksi piirretty karttapohjaan. Osa oli jäänyt tunnistamatta, mutta Elina oli pitänyt huolta, että niistä oli otettu edustavat kuvat, joista Eija saisi ne nimettyä. Noin puolet tontista oli vielä tutkimatta.

Yksi evästaukokin oli pidetty, mutta tyttöset laahasivat jalkojaan ja valittivat sulavansa. Yhtä oli purrut paarma, ja toinen oli saanut nokkosenpolttamia.

-- Jospa jatketaan huomenna, Elina sanoi. - Mutta käydään ensin vielä kurkkaamassa tuota toista pihaa, että saadaan käsitys koko alueen laajuudesta ja siitä, kauanko meillä täällä vielä menee.

Kolmikko mulkoili häntä alahuuli pitkällä.

-- Onko pakko? yksi äsähti. - Eikö me vaan voida lähteä uimaan?

-- No lähtekää, Elina heltyi. - Minä käyn yksin tuolla toisella pihalla.

Hän seurasi äimistyneenä, miten vauhdikkaasti polkupyöriensä luo singahtivat samat lapsukaiset, jotka vielä äsken olivat näyttäneet olevan pyörtymäisillään. Kohta he jo polkivat tiehensä täyttä häkää, niin että hiekkatie pölisi. Mutkan takaa kuului kikatusta.

Elina siirtyi Ruskolan kartanon mustaksi maalatulle rautaportille ja havaitsi sen olevan lukossa. Toisessa kivipylväässä oli pieni metallinen laatikko, jossa vilkahteli punainen valo. Elina siirtyi tutkimaan laatikkoa, joka epäilemättä liittyi jollakin tavalla portista kulkemiseen.

Oliko se ovipuhelin vaiko murtohälytin? Hän aprikoi juuri, uskaltaisiko painaa siinä olevaa nappia, kun portin toiselta puolelta kuului viileä naisääni.

-- Mitähän asiaa teillä on?

Noin kuusikymppisellä naisella oli musta, lyhyt, tyylikkäästi leikattu tukka, valkoinen pitkä mekko ja kopea ilme. Kädessään hän roikutti olemukseensa täysin sopimattomasti vihreää muovista kastelukannua.

-- Hei, minä olen Elina Mäkelä, Elina tervehti. -- Olen tekemässä 4H-yhdistyksen perinnekasvikartoitusta.

-- Niin?

Nainen oli astunut aivan portin lähelle ja kohotti kaarevia, pikimustia kulmiaan kuin kysyen, miksi ihmeessä moisen asian olisi pitänyt häntä kiinnostaa tipankaan vertaa.

-- Kerholaiset siis kartoittavat tänä kesänä tämän seudun pihojen perinnekasveja. Käsittääkseni asiasta on kyllä sovittu teidänkin kanssanne, Elina sanoi ja toivoi mielessään, ettei Eija ollut unohtanut hoitaa asiaa. Aino-Mari Lindberg oli ainakin heti tiennyt, mistä oli kysymys. Tämä kotkannenäinen tuikea nainen sen sijaan mulkoili Elinaa kuin jotain huijaavaa kulkukauppiasta.

-- Tohtori Manninen ei ole kyllä maininnut minulle mitään sellaisesta, hän sanoi, eikä tehnyt elettäkään avatakseen porttia Elinalle.

Elina yskähti peittääkseen huvittumisensa. Vai oikein "tohtori Manninen!". Missä tässä oikein oltiin, Suomi-Filmissäkö? Kutsuiko rouva omaa miestänsä tohtori Manniseksi?

-- Tuota. Minä en ole varma, kenen kanssa asiasta on sovittu, koska en ole itse 4H-ohjaaja, vaan hänen sijaisensa, hän selitti.

Nainen näytti entistä epäluuloisemmalta ja astui askeleen verran kauemmas portista. Sen mustat

rautatangot olivat kuin vankilan kaltereita heidän välillään, Elina ajatteli.

-- On varmaan paras, että soitan ja tiedustelen, tietääkö tohtori Manninen asiasta mitään, nainen sanoi ja otti kännykän pussista, jota kantoi kaulassaan. Koko ajan Elinaa tiiviisti katsoen hän puhui lyhyen puhelun, jonka lopputulemana hän painoi portinpylväässä olevaa nappia. Rautaportti aukeni hitaasti, ja Elina pujahti sisäpuolelle. Toiseen aikakauteen, hänen mielessään vilahti.

Nainen ojensi hänelle kätensä, ja Elinalta kesti nolosti pari sekuntia tajuta, että hän oli tervehtimässä.

-- Minä olen Marinka Manninen, nainen sanoi. - Poikani, tohtori Manninen, tulee kohta. Hän sanoi muistavansa, että jostakin kartoituksesta on ollut puhetta.

-- Aivan, hienoa, Elina sanoi. - Minä olen Elina Mäkelä. Olen opettaja, mutta sijaistan nyt muutaman päivän äitiäni, joka toimii 4H-ohjaajana.

Marinka Manninen mittaili häntä päästä varpaisiin, eikä näyttänyt järin vaikuttuneelta. Elinan pitkävartiset kumisaappaat, kuluneet farkkushortsit ja t-paita eivät rouvan mielestä varmaan oikein sopineet kartanon millintarkasti parturoidulle viheriölle, jota riitti varovaisestikin arvioiden ainakin muutaman hehtaarin verran. Lusikallinen läskikastiketta ruusutarhassa, Elina mukaili mielessään vanhaa sanontaa. Hän oli se kastike.

-- Biologian opettajako sinä olet? rouva Manninen kysyi ja sipaisi helmikorvakorujaan kuin varmistukseksi, että ne olivat tallella, eikä Elina ollut varastanut niitä.

-- Luokanopettaja, Elina sanoi ja yritti hymyillä luottamusta herättävästi. Hän ei saanut minkäänlaista vastakaikua. Tunnelma oli jatkuvasti viileä.

Sitten onneksi heitä lähestyi ristiverinen mies, joka hymyili ystävällisesti heti Elinaa katsoessaan. Hän oli iältään jotain kolmen- ja neljänkymmenen väliltä,

keskimittainen, solakka ja siististi pukeutunut. Miehellä oli yllään lyhythihainen ruudullinen kauluspaita ja polvipituiset, vaaleanruskeat shortsit. Jalassa olevat tennistossut olivat lumivalkoiset, aivan kuin niillä ei olisi kävelty vielä metriäkään.

-- Hei, minä olen Konrad Manninen, mies sanoi ja puristi Elinan kättä lujasti. - Tervetuloa.

-- Elina Mäkelä, kiitos, Elina henkäisi ja hymyili helpottuneena.

Mies vilkaisi ympärilleen.

-- Pitikö täällä olla lapsia tekemässä sitä kasvukartoitusta? hän kysyi.

-- Kerholaiset karkasivat uimarannalle, Elina tunnusti. - Jos sopii, tulemme heidän kanssaan tänne huomenna.

-- Sopii hyvin. Olen lomalla ja puuhailen täällä kotinurkissa koko päivän, Konrad Manninen sanoi ja viittasi muutaman kymmenen metrin päässä sijaitsevaa vaaleaa huvimajaa kohti. - Sopsisiko sinulle, että juodaan tuolla varjossa lasilliset jääteetä, ja kerrot minulle muutamalla sanalla tästä projektista?

-- Se sopii hyvin, mutta pahoittelen jo etukäteen huonoa tietämystäni, Elina sanoi. - Äitini on 4H-yhdistyksessä ohjaajana, ja tämä on hänen projektinsa. Hyppäsin viimeisiksi päiviksi sijaiseksi, kun hän loukkasi jalkansa.

-- Sepä ikävä kuulla, Konrad Manninen pahoitteli vilpittömän kuuloisesti. -- Mitä tapahtui?

-- Hän kaatui maastopyöräillessään metsässä ja pohjeluu murtui.

Marinka Manninen näytti hölmistyneeltä.

-- Anteeksi, mutta saanko kysyä, minkä ikäinen äitisi on?

-- Hän on 67-vuotias, Elina sanoi.

Rouva pudisteli päätään.

-- Siis saman ikäinen kuin minä. Minusta tuollaiset harrastukset kannattaisi jättää nuoremmille, hän arvosteli.